

ATIK AMBALAJ HAKKINDA SIKÇA SORULAN SORULAR

04.11.2014

1 - Ambalaj Atıkları Konusunda Hangi Mevzuatlar Uygulanmaktadır?

- 24.08.2011 Tarih ve 28035 Sayılı Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği,
- Belgelendirme Dosyalarında Bulunması Gereken Bilgi ve Belgeler İle Belgelendirme Dosyalarının Hazırlanmasında Dikkat Edilecek Hususlara Ait Usul ve Esaslar
- Ambalaj Atıkları Yönetim Planlarının Hazırlanmasına, Uygulanmasına ve İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar
- Yetkilendirilecek Kuruluşlarda Aranacak Kurumsal, Teknik ve Mali Özellikler İle Buna İlişkin Usul ve Esaslar

2 - Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında kod ve şifre alacak mıyım?

Ambalaj malzemesi üretenler ve ithal edenler ambalaj üreticisi olarak, ürünü ambalajlar ile paketleyen, markasını kullanan firmalar yada ithalatçılar piyasaya süren olarak, piyasaya sürenlere ambalaj tedarik edenler ile fason üretim yapanlar buldukları ilin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden bildirim yapmak için kod numarası ve şifre almak zorundadır.

3 - Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında kod ve şifre almak için ne yapmalıyım?

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüze dilekçe ile başvurmanız gerekmektedir. Dilekçenizin içeriğinde; Firma adı, adresi, vergi numarası, telefon, faks, e-mail adresi, firma faaliyete başlama tarihi (Yıl olarak), çevre sorumlusunun adı ve soyadı (bildirimlerin girişinden sorumlu personel), firma türü (Piyasaya Süren, Ambalaj Üreticisi, Tedarikçi), varsa anlaşılan yetkili kuruluş (ÇEVKO, TÜKÇEV vb.) bilgilerinin verilmesi gerekmektedir. Kod ve şifreniz vermiş olduğunuz mail adresine gönderilecektir. Ayrıca kod ve şifre almak için izlenecek yol ile dilekçe örneğine İl Müdürlüğümüz web sitesinde (<http://www.csb.gov.tr/iller/antalya/>) "Gerekli Bilgiler" başlığı altında "Ambalaj Atıklarının Bildirimi İçin Kod ve Şifre Alma İşlem Açıklamaları" kısmından ulaşılabilir.

4 - Kod numarası ve şifremi yeni aldım hangi yıllara ait olan bildirimleri doldurmam gerek?

Elektronik yazılım programına (<http://atikambalaj.cevre.gov.tr/>) kaydolunan yıl dahil olmak üzere bildirimde bulunmadığı yıllarıda kapsayacak şekilde doldurmakla ve o yıllara ait belgeleme sorumluluğunu yerine getirmekle yükümlüsünüz.

5 - Elektronik yazılım programından Bildirim Doldurma İşlemini Nasıl Yapabilirim?

İl Müdürlüğümüz web sitesinde (<http://www.csb.gov.tr/iller/antalya/>) "Gerekli Bilgiler" başlığı altında "Piyasaya Ambalaj Sürenler İçin Bildirim Formu Doldurma Klavuzu" ile bildirim doldurma işlemi ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

6 - Müracaat formlarını nasıl göndermeliyim?

İl müdürlüklerimizden alınan kod ve şifreler ile elektronik yazılım programı üzerinden (<http://atikambalaj.cevre.gov.tr/>) her yıl şubat ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait bildirimini göndermeniz gerekmektedir. Bildirimleri posta ile göndermenize gerek yoktur.

7 - Belediyeler ambalaj atıkları elektronik yazılım programı için kod numarası ve şifrelerini nasıl alacaklar?

Belediye tarafından <http://online.cevre.gov.tr> adresinden kullanıcı kodu ve şifre için bilgi girişinde bulunulması, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden yazılı olarak kullanıcı kodu ve şifre talep etmesi gerekmektedir.

8 - 2012 yılından itibaren Toplama Ayırma Tesisleri belgelendirme yapacaklar mıdır?

2011 tarihli Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ile belgelendirme sistemi değiştirilmiştir. Belgelendirmeler ambalaj atığı yönetim planı Bakanlığımızca uygun bulunmuş olan Belediyeler tarafından gerçekleştirileceklerdir. Belediyeler yetkilendirilmiş kuruluşlarla veya piyasaya süren işletmelerle ve ambalaj atığı toplama ayırma tesisleriyle belgelendirme sözleşmesi yapacaklar. Belgelendirme dosyalarını yetkilendirilmiş kuruluşlara veya piyasaya süren işletmelere vereceklerdir.

9 - Ambalaj üreticisi kimdir ve sorumlulukları nelerdir?

Ambalaj üreticisi ambalajı üretenler ve/veya bu ürünleri ithal edenleri ifade eder.

- Atık Ambalaj Beyan Sistemi'ne giriş yapabilmek için kullanıcı kodu ve program erişim şifresi almakla,
- Bir önceki yıl ürettiği, ithal ettiği, ihraç ettiği, piyasaya sürdüğü ambalajlar için Ek-4'te yer alan Ambalaj Üreticisi Müracaat Formunu elektronik yazılım programı (Atık Ambalaj Beyan Sistemi) üzerinden doldurarak her yıl Şubat ayı sonuna kadar İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne göndermekle,
- Miktarla bakılmaksızın bir önceki yıl piyasaya sürdüğü ve/veya ihraç ettiği ürünlerin ambalajları için Ek-5'te yer alan Piyasaya Süren Müracaat Formunu elektronik yazılım programı üzerinden doldurarak her yıl Şubat ayı sonuna kadar İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne göndermekle, yükümlüdürler.

10 - Tedarikçi kimdir ve sorumlulukları nelerdir?

Tedarikçi kendisi ambalaj üreticisi olmayıp piyasaya sürenlere ambalaj tedarik edenler ile piyasaya sürenler adına fason üretim yapanları ifade eder.

- Atık Ambalaj Beyan Sistemi'ne giriş yapabilmek için kullanıcı kodu ve program erişim şifresi almakla,
- Bir önceki yıl tedarik ettiği ambalajları için Ek-6'da yer alan Ambalaj Tedarikçisi Müracaat Formunu elektronik yazılım programı üzerinden (Atık Ambalaj Beyan Sistemi) doldurarak her yıl Şubat ayı sonuna kadar İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdürler.

11 - Piyasaya süren kimdir ve sorumlulukları nelerdir?

Piyasaya süren bir ürünü bu Yönetmelik kapsamındaki ambalajlar ile paketleyen gerçek veya tüzel kişiyi, üretici tarafından direkt olarak piyasaya sürülmemesi durumunda ise ambalajın üzerinde adını ve/veya ticari markasını kullanan gerçek veya tüzel kişiyi, üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçıyı ifade eder.

- Atık Ambalaj Beyan Sistemi'ne giriş yapabilmek için kullanıcı kodu ve program erişim şifresi almakla,
- Miktarla bakılmaksızın bir önceki yıl piyasaya sürdüğü, ithal ettiği, ihraç ettiği ürünlerin ambalajları için Ek-5'te yer alan Piyasaya Süren Müracaat Formunu elektronik yazılım programı (Atık Ambalaj Beyan Sistemi) üzerinden doldurarak her yıl Şubat ayı sonuna kadar göndermekle,

- Ek-5'te yer alan Piyasaya Süren Müracaat Formunu, elektronik yazılım programına kaydolduğu yıl dâhil olmak üzere bildirimde bulunmadığı yılları da kapsayacak şekilde doldurmakla,
- Her yıl yönetmelikte belirtilen geri kazanım hedeflerini sağlamakla
- Kaynakta ayrı toplanan, geri dönüştürülen ve geri kazanımı sağlanan ambalaj atıklarına ait belgelerini, elektronik yazılım programı üzerinden her yıl Şubat ayı sonuna kadar göndermekle yükümlüdürler.

12 - Alışveriş poşetleri ambalaj mıdır?

Yönetmeliğin EK-1 inde ambalaj tanımına ilişkin örnekler verilmiştir. Bu örneklerle göre alışveriş poşetleri ambalaj olarak tanımlanmamaktadır. Ancak, Yönetmelikte alışveriş poşetleri ile ilgili düzenlemeler bulunmaktadır. Ambalajlı ürünlerin satışını yapan 200 m² den büyük kapalı alana sahip satış noktaları, poşet kullanımını en aza indirecek tedbirleri almak ve yapılan çalışmaları Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerine göndermekle yükümlüdürler.

13 - Belgeleme muafiyeti her ambalaj türü için ayrı ayrı 3000 kg sınırını sağlamalı mıdır?

Piyasaya süren işletmeler farklı ambalaj malzemeleri kullanmaktadırlar. Piyasaya sürülen malzeme cinsine bakılmaksızın toplam ambalaj miktarı esas alınmaktadır. Ancak, ihraç edilen, ahşap ve tekstil ambalaj atıklarının toplama hedefi bulunmadığından, bu ambalajlar toplam miktara dâhil edilmemektedir. Elektronik yazılım programı da bu kapsamda hesaplama yapmakta ve muaf olarak göstermektedir.

14 - Belgelendirmeler “atık ambalaj sistemine” nasıl bildirilecektir?

Yönetmelikte de belirtildiği üzere belgelendirme faaliyeti elektronik yazılım programı üzerinden (<http://atikambalaj.cevre.gov.tr/>) gerçekleştirilmektedir.

15 - Belgeleme sorumluluğunu yerine getirmek için lisanslı veya geçici çalışma izni olan toplama ayırma tesisleri ile anlaşılabilir miyim?

2012 yılı itibarıyla piyasa sürenler belgeleme sorumluluğunu yerine getirmek için depozito, belediyeler ile sözleşme yapmak ve/veya yetkilendirilmiş kuruluşa üye olma yöntemlerinde birini tercih etmelidirler. Doğrudan toplama ayırma tesisleri ile belgeleme sözleşmesi yapamazlar.

16 - Piyasaya sürenler; üstlendiği geri kazanım yükümlülüklerinin yerine getirilmesi amacıyla Belgelendirmelerde hangi yöntemleri izleyebilir?

17 - A. Ürünlerinin ambalajlarına depozito uygulaması yöntemini tercih edenler;

- Tek yönlü depozito uygulanması durumunda geri alınan ambalaj atıklarının çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli geri dönüşüm veya geri kazanım tesislerine gönderilmesini sağlamakla,
- Kullanım ömrü dolmuş depozitolu ambalajların çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli geri dönüşüm veya geri kazanım tesislerine gönderilmesini sağlamakla,
- Eğitim faaliyetleri yapmak ve katkıda bulunmakla,
- Depozito uygulamasına ilişkin planı il çevre ve şehircilik müdürlüklerine sunmakla yükümlüdür.

B. Belediyeler ile sözleşme yapma yöntemini tercih edenler;

- En az piyasaya sürdüğü ambalaj miktarına eşdeğer miktarda ambalaj atığı oluşan nüfusa sahip belediyeler ile kaynakta ayrı toplama faaliyeti yürütmekle,
- Yapılan sözleşmeler doğrultusunda belediyeler ile birlikte ambalaj atıkları yönetim planı hazırlamakla, plan kapsamında belediyeler tarafından yürütülen kaynakta ayrı toplama çalışmalarının maliyetlerini karşılamakla,
- Ambalaj atıkları yönetim planına uygun olarak dağıtılacak olan poşet, kumbara, konteynır, iç mekan kutusu gibi toplama ekipmanlarını belediyelere temin etmek veya bunlarla ilgili maliyetleri karşılamakla,
- Ambalaj atıklarının yönetimi konusunda eğitim faaliyeti düzenlemek, düzenlenen eğitim faaliyetlerine katılmak, eğitimin sürekliliğini sağlamak ve maliyetlerini karşılamakla,
- Toplanan-ayrılan ambalaj atıklarının tamamını, geri kazanım amacıyla geri almakla veya aldırarak,
- Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplama maliyetleri için sözleşme yaptığı belediyelerle birlikte, her yıl piyasa araştırması yaparak, toplama maliyetlerini belirlemekle yükümlüdür.

C. Yetkilendirilmiş kuruluşla anlaşma yöntemini tercih edenler;

- Bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmek üzere yetkilendirilmiş kuruluşla sözleşme yapmakla,
- Yükümlülüklerini, idari, teknik, hukuki ve mali şartlarının taraflarca belirlendiği sözleşme ile yetkilendirilmiş kuruluşa devretmekle, yükümlüdür.
- Yükümlülüklerin yerine getirilmesinde, yetkilendirilmiş kuruluş ve yetkilendirilmiş kuruluşa üye olan piyasaya sürenler müteselsilen sorumludurlar.
- Piyasaya sürenler bir veya birden fazla yetkilendirilmiş kuruluşa üye olabilirler

18 - Piyasaya Sürenlerin Belgelendirme Yükümlülüğü Nelerdir?

- Yetkilendirilmiş kuruluşa üye olmayan piyasaya sürenler ile yetkilendirilmiş kuruluş; toplama ayırma, geri dönüşüm ve geri kazanım ile ilgili olarak gerçekleştirdikleri çalışmalara ait belgeleri, elektronik yazılım programı üzerinden her yıl Şubat ayı sonuna kadar sunar.
- Yetkilendirilmiş kuruluşa üye olmayan piyasaya sürenler ile yetkilendirilmiş kuruluş ambalaj atıklarının toplanması ve geri kazanılmasına yönelik çalışmaların belgelendirilmesi amacıyla belediyeler ve geçici faaliyet belgeli/çevre lisanslı toplama ayırma tesisleri ile sözleşme imzalamak zorundadırlar.
- Sözleşme doğrultusunda ilgili taraflarca belediyenin ambalaj atıkları yönetim planı hazırlanır. Belediyenin ambalaj atıkları yönetim planı bulunması durumunda plana dâhil olunur.
- Yurt içinde piyasaya sürdüğü ambalajların toplamı yıllık **3000 kilogram** ve **3000 kilogramın altında** kalan işletmeler, belgeleme yükümlülüğünden muaftır.
- Ürünlerinin ambalajlarını, piyasadaki depozito yöntemiyle toplatmayı tercih eden piyasaya sürenler; topladığı ambalaj miktarının Yönetmelikte belirtilen geri kazanım

hedeflerinden aşağıda kalmamak şartıyla belgelendirme yükümlülüğünden muaf tutulur. Piyasaya süren tarafından tercih edilen depozito uygulamasına ilişkin bilgi ve belgeler elektronik yazılım programı üzerinden her yıl Şubat ayı sonuna kadar sunulur. Bu belgeler beş yıl süreyle saklanır.

- Yetkilendirilmiş kuruluşa üye olmayan piyasaya sürenler ile yetkilendirilmiş kuruluşa üye olan piyasaya sürenlerin, ambalaj atıklarını Yönetmelikte belirtilen hedeflerden fazla toplamaları durumunda, fazla toplanan ambalaj atığı miktarı bir sonraki yıl toplanması gereken ambalaj atığı miktarından düşülür.
- Belgelendirme dosyalarına esas olan belgeler en az beş yıl süre ile saklanır. Talep edilmesi durumunda belgeleme dosyasının onaylı örneği Bakanlığa sunulur.

19 - Geri Kazanım Hedeflerine Ulaşamaması Durumunda Ne Olur?

- Belgelendirilmeyen miktarın yüzde on fazlası bir sonraki yıl için uygulanan geri kazanım hedeflerine karşılık gelen miktara ilave edilir,
- İkinci ve daha sonraki yıllarda öngörülen hedeflere ulaşamazlarsa eksik kalan miktarın yüzde on fazlası tekrar bir sonraki yıl için uygulanan geri kazanım hedeflerine karşılık gelen miktarlara ilave edilir,
- Elektronik yazılım programına kaydolunan yıl esas alınarak, üç yıl üst üste öngörülen hedeflere ulaşamazsa, toplanması gereken miktarlar ile ilgili yükümlülükler tekrar bir sonraki yıla yüzde on fazlası ile aktarılır ve 2872 sayılı Kanun uyarınca idari yaptırım uygulanır,
- On yıl içinde öngörülen hedeflere beş kez ulaşamazsa, ürünlerin ambalajlarına depozito uygulanır.

20 - Metal ambalaj atıkları için belgelendirme yükümlülüğünde lisans şartı var mıdır?

Metal ambalaj olarak çelik/teneke ve alüminyum ambalajlar kullanılmaktadır. Metal ambalajlardan çelik/teneke ambalajlar için lisans/geçici faaliyet belgesi yeterli kapasitede işletme bulunmadığından 2010 yılında belgelendirmelerinde sorunlar yaşanmıştır. Bu sebeple metal ambalajlarda belgelendirme yapılabilmesi için Yönetmeliğin geçici 3 üncü maddesinin 4 üncü fıkrası ile 31.12.2014 tarihine kadar metal ambalaj atıklarında lisans/geçici faaliyet belgesi olma şartı kaldırılmıştır. Ancak toplanan metal ambalaj atıklarının geri dönüşüm tesisine gitme zorunluluğu devam etmektedir

21 - Tıbbi atıklarla, tehlikeli atıklarla ve atık yağlarla kontamine olmuş ambalaj atıklarının bildirim yapılması mıdır? Hangi tarihte yapılacaktır?

24.08.2011 tarihli Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ile Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği, Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında bertarafı tanımlanan ambalajlara da bildirim zorunluluğu getirilmiş olup, bu tür ürünleri ambalajlı olarak piyasaya süren işletmeler ürünlerinin ambalajlarına ilişkin bildirimlerini 2015 yılı Şubat ayının sonuna kadar yapacaklardır. 2015 yılında 2014 yılında piyasaya sürdüğü ürünlerin ambalaj miktarları bildirilecektir. Ancak tıbbi atık, tehlikeli atık ve atık yağlarla kontamine olmuş ambalaj atıklarının belgeleme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Bu ambalajların bertarafı ilgili mevzuatları kapsamında yapılacaktır.

22 - Yönetmelikte yeni bir kavram olarak sanayi işletmesi tanımı getirilmiştir. Bu kapsamda sanayici nasıl belirlenecektir?

Sanayi Sicil Kanununda tanımlanan ve sanayi sicil belgesi bulunan işletmeler sanayi işletmesi olarak adlandırılmaktadır. Ayrıca çevre lisanslı ambalaj atığı toplama ayırma ve geri dönüşüm tesisleri ambalaj atıklarını aldıkları sanayi işletmelerinin sanayi sicil numaralarını “atık ambalaj elektronik yazılım programına” <http://atikambalaj.cevre.gov.tr> adresini kullanarak girmeleri gerekmektedir. Sanayi sicil belgesi bulunan sanayi işletmeleri oluşan ambalaj atıklarını çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama ayırma tesisine veya belediyenin toplama sistemine verilmesi gerekmektedir.

23 - Ahşap ambalaj malzemesinde belgeleme sorumluluğu var mıdır?

24.08.2011 tarih ve 28035 sayılı Resmi Gazete ile yürürlüğe giren Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinde 2013 yılı itibarı ile ahşap ambalaj malzemesi için geri kazanım hedefi getirilmiştir. Dolayısıyla 2013 yılından itibaren belgeleme sorumluluğu vardır.

24 - Serbest bölgelerde oluşan ambalaj atıkları yönetimi nasıl olmalıdır?

Yönetmelikte serbest bölgelerde oluşan ambalaj atıklarının yönetimi hususunda hükümler yer almadığından ambalaj atığı toplama ayırma tesislerinin serbest bölgelerde bulunan şubeleri aktarma merkezi olarak adlandırılmamaktadır. Ayrıca belediyelerin ambalaj atığı yönetim sistemi dışında değerlendirilmektedir. Bu kapsamda serbest bölgelerde oluşan ambalaj atıklarının bölge dışına çıkarılmasına Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği kapsamında oluşturulacak komisyon tarafından karar verilmesi ve (2012/3) sayılı Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalatına Dair Dış Ticarete Standardizasyon Tebliğinin 10 uncu maddesi kapsamında atığın özelliğine göre Bakanlığımızca ilgili yönetmelikler gereğince verilmiş olan toplama, ayırma, geri dönüşüm, geri kazanım, ara depolama, bertaraf tesisi lisansı, geçici faaliyet belgesi, çevre izin ve lisans belgesi veya çevre lisansına sahip işletmelere verilmesi gerekmektedir.

25 - Satış noktaları ambalaj atıklarını belediyenin sistemine vermek zorunda mıdır? Getirme merkezlerinin teknik ve idari detayları nelerdir?

Yönetmelikteki hususlar doğrultuda; Bakanlığımızın belirleyeceği teknik ve idari detaylara göre getirme merkezinin kurulması hükmü vardır. Getirme merkezlerinin teknik ve idari detaylarının Bakanlığımızca henüz tamamlanmamış olması sebebiyle, ambalaj atığı üreticisi olarak adlandırılan satış noktaları ve alışveriş merkezleri oluşan ambalaj atıklarını ayrı olarak biriktirmek ve Bakanlığımızca uygun bulunan ambalaj atığı yönetim planı kapsamında belediyenin toplama sistemine bedelsiz vermek zorundadırlar.

Ayrıca; geri kazanılabilir ambalaj ve ambalaj dışı atıkların üreticisi tarafından getirilip bırakılacağı getirme merkezinin teknik ve idari detaylarının belirlenmesi çalışmaları Bakanlığımızca devam etmekte olup, çalışmaların tamamlanması akabinde ilgili taraflara duyurular yapılacaktır.

26 - Yıllara Göre Sağlanması Gereken Geri Kazanım Hedefleri Nelerdir?

	Malzemeye göre yıllık geri kazanım hedefleri (%)				
Yıllar	Cam	Plastik	Metal	Kâğıt/Karton	Ahşap
2005	32	32	30	20	-
2006	33	35	33	30	-
2007	35	35	35	35	-
2008	35	35	35	35	-
2009	36	36	36	36	-
2010	37	37	37	37	-
2011	38	38	38	38	-
2012	40	40	40	40	-
2013	42	42	42	42	5
2014	44	44	44	44	5
2015	48	48	48	48	5
2016	52	52	52	52	7
2017	54	54	54	54	9
2018	56	56	56	56	11
2019	58	58	58	58	13
2020	60	60	60	60	15